

Izhaja razen pondeljka
in dneva po prazniku
vsak dan opoldan.

Uredništvo je v Ljubljani,
Františkanska ulica št. 6/L,
Učiteljska tiskarna.

Dopise frankirati in pod-
pisati, sicer se jih ne pri-
obči. Rokopise se ne vrača.

Oglasi: Prostor 1 mm ×
55 mm po K 1'20. Uradni
razglaš, poslano ter no-
tice isti prostor K 1'60.
Pri večjem naročilu
popust.

NAPREJ

Glasiło jugoslov. socijalno-demokratske stranke.

Telefonska št. 312.

Naročnina: Po pošti ali
z dostavljanjem na dom za
celo leto K 240, za pol
leta K 120, za četrt leta
K 60, za mesec K 20,
za Nemčijo celo leto K 312,
za ostalo tujino in Ameriko
K 360.

Reklamacije za list
so poštne proste.

Upravištvo je v Ljubljani,
Františkanska ulica št. 6/L,
Učiteljska tiskarna.

Štrajka. Vsa sredstva, ki so na raz-
polago, postavna in nepostavna, naj
se uporabljajo trajno.

Napram centrušam, to je pri-
stašem Golouha in dr. Lemeža, ki se
povprašujejo s strahom, kam bi to
delavstvo vodilo in ki vidijo čisto
prav, da izziva vsako z nezadost-
nimi sredstvi započeto revolucio-
narno delanje reakcije, ki razbija
delavske organizacije, odgovarjajo
belgrajski komunisti: Če ne bi mogli
plavati nad vodo, bomo plavali pod
vodo. To se pravi, če se ne bomo
mogli udeleževati kot politiki, se
bomo udeleževali kot zorniki, ker
hočemo vsvariti proletariatu revo-
lucionarno organizacijo in očuvati
njegovo revolucionarno silo.

Že zadnjič smo priznali, da bi
mogla igrati taka organizacija v iz-
rednih časih svojo vlogo. V normal-

nih časih pa se na tej podlagi prole-
tarijata ne da organizirati in tudi ne
ujediti, ako nečemo, da bi podira-
la vedno levica, kar bi zidala des-
nica.

Po vukovarskem kongresu se
bo moralo slovensko delavstvo med
socijalisti in komunisti odločiti.

Socijalistični program zagovarja
samo naša jugoslovanska socijalna
demokratska stranka za Slovenijo.
Naša stranka se v normalnih časih
ne bo koalirala z meščanskimi
strankami. Ona bo branila, kakor
socijalna demokracija pred vojno,
razredne interese proletarijata.

Komunisti hočejo isto, — a po
poti, ki ne vodi do cilja. Sreda — z
Golouhom in drugimi pa hoče isto
pot kot mi, v dejanjih pa gre s ko-
munisti.

premog — zaradi tega mora vlada
napraviti odločilni korak in razla-
stiti premogovnike. Upravo naj da v
roke rudniškim uslužbencem ter
svojim pooblaščencom.

Položaj je tak, da je delavstvo
kladenskega revirja odločeno na
najenergичnejše korake v namenu,
da se izvrši socijalizacija vseh pre-
mogovnikov.

Premogari severozapadne Češ-
ke so te dni pri razsodišču v Mostu
razpravljali o zvišanju plač. Zahte-
vajo: za delavce v akordu 40 odst.,
za delavce na dan 50 odst. Lastniki
premogovnikov so izjavili, da so-
glašajo s povišanjem mezd, ako se
dovoli povišati cene premoga. Pre-
mogarji oziroma njih zastopniki pa
izjavljajo, da hočejo povišanje mezd,
ne da bi se cene premoga povišale,
ker so si svesti, da je za ostalo in-
dustrijo zelo nevarno, ako bodo cene
premoga vedno rasle.

Razsodišče se ni moglo odločiti,
zato so zastopniki rudarskih organi-
zacij in sicer poslanik Brožič za
zvezo rudarjev, posl. Pohl za Union
der Bergarbeiter in posl. Drax za
„Zdrženje“ intervenirali te dni v
Pragi pri ministru za javna dela.
Sklenilo se je, da se začne na novo
vsa pogajanja. Zastopniki rudarjev
so dalje zahtevali, da se davek na
premog porabi v svrhu draginske
doklade za penzioniste, vdove in
sirote. Minister je obljubil, da se bo
za to z vso močjo potegoval.

Kako se razvije to velezanimivo
in važno gibanje, bom še poročal.

Iz Prage.

26. junija.

Socijalni demokrat predsednik
upravnice komisije za češko deželo.
Na mesto, kjer so do nedavna sedeli
le izbrani zastopniki grofovskih in
kneževskih familij, izbran je te dni
delavec — socijalni demokrat! Kjer
so prej dominirali bogati Lobkovi-
ci, Kudentovi, Kerenskyji I. dr. kne-
zi — sedi sedaj kot predsednik de-
želne upravne komisije uradnik bol-
niške blagajne, sodr. Josip Nerad.
Poleg njega zaseda še več sodrugov
in sodrugin kot prisednikov, tako
s. Marija Majerova, s. Kasander,
s. Akerman. Njih naloga je, da likvi-
dirajo staro češko deželno upravo.

Da, izpreminja se vse — vse gre
pot razvoja dalje...

Pojedelski minister Prašek od-
stopil. Radi spora, o kojem sem Vam
že poročal, odstopil je pojedelski
minister Prašek. Gosp. Prašek hoče
po vsej sili, da bi bilo vse še bolj
drago nego je. Ker se en del agrar-
cev nagiblje za tem, da bi se dose-
gel kompromis glede cen kmetijskih
pridelkov in glede oddaje žita —
hoče Prašek biti radikalen in agiti-
rati za visoke cene. Pripoveduje se,
da napravi zvezo z dr. Kramarjem
in dr. Rašinom — samo da bi delal
večje težkoče Tusarovi vladi. Bo-
gati gospodje bi hoteli sami vladati.
Pozabljam, da niso več časi pred
vojno...

Gibanje rudarjev na Kladenskem
in na severozapadu Češke. 19. junija
se je vršil shod rudarske zadrage
za revirje Kladno, Slany in Rakov-
nik, ki je izjavil sledeče: „Rudarji
soglašajo s stališčem vlade, da se
prepreči vsako nadaljnjo podraže-
vanje premoga, ali meзде se morajo
urediti tako, da bo mogoče pošteno
živeti. S tem, da je vlada obdavčila
premog, je onemogočila povišanje

cen premoga. Ali sedaj je treba od-
ločno nastopiti proti lastnikom pre-
mogovnikov, drugače bo kriva za si-
tuacijo, ki nastane. Investicije pre-
mogarskih družb so že davno amor-
tizirane in dobro obrestovane po do-
bičkih, ki so jih oziroma jih pre-
jemljejo.

Socijalizaciji premogovnikov ni
več ovir, in to socijalizaciji brez od-
škodnine. Vlada ne more prisiliti
lastnike premogovnikov, da zvišajo
plače delavcem, ne da bi zvišali

Kdor ima maslo na glavi, naj ne hodi na solnce.

Zagorje ob S., 29. junija 1920.

V »Rdečem praporu« št. 9. se je ogla-
sil tudi gospod »oberkomunist« Dragotin
Železnik iz Kreke v Bosni, ki zagovarja po-
trebo ujedinenja s tem, da laže in sumiči
mene in sodruga Krušiča iz Trbovlj ter Va-
lenčaka iz Velenj, da nismo bili pravilno
voljeni kot delegati na kongres rudarjev v
Slavonski Brod in da smo preprečili uje-
dinenje. Možakar gre s svojo lažjo celo tako
daleč, da trdi, da se ujedinenje more iz-
vesti samo preko mene, ker sem mu tak
nasprotnik. Zaraditga smatram, da je po-
trebno naprej, da pokažem javnosti, kdo je
ta možakar in kaj smejo pričakovati rudar-
ji od njega, potem pa. kakšni ljudje se zbli-
rajo okrog komunističnega glasila »Rdeče-
ga prapora« in kakšne poštenjake imajo ko-
munisti sploh za svoje voditelje.

Kdor pozna te ljudi vsaj nekoliko let,
ve, da so komunistični voditelji v Sloveniji
deloma duševno jako slabotni, deloma jih
pa vsaka najmanjša teoretična socijalna ali
revolucionarna razprava vrže iz duševne-
ga ravnotežja. Drugi del pa ima tako rde-
gleno zgodovino, da bi res smeli molčati.
Med temi je tudi gospodin Dragotin Ze-
leznik v Kreki, ki ima prav temno prete-
klost.

Ta novo pečen komunist, je bil med
vojno četovodja črnovoljskega oddelka v
Trbovljah. Posebno vpliven možakar je bil
za komandanta črnovoljske kompanije,
gospoda nadporočnika Relsnerja. Opravljal
je namreč posel staroavstrijskega militari-
stičnega rablja. Zeleznik je bil pravi blapec
aristokratskih in vojaških zatiralec delav-
stva in zvesti oproda zatiralec, posebno
proti delavcem slovenske narodnosti. Takoj
po zapretili rudarjev ob početku vojne, se
ni smel noben rudar več ganiti iz revir-
jev ali dobiti dopust brez dovoljenja voja-
ških oblasti in če bi tudi lakote poginili. Ako
je rudar ostal le en dan iz službe, ga je že
dobil v roke vojaški rabelj in sedanjí ko-
munist, Dragotin Zeleznik kot c. kr. Zugs-
führer, kakor se je namreč sam nazival,
ter ga odpeljal na ciglarno, kakor se je zva-
la vojaška jermišnica v Trbovljah ter ga pri-
vezal in obkladal z raznimi psovki. Nič
novega ni bilo, če je zmerjal trbovlske, za-
gorške in hrastinske rudarje s slovenskimi
rudarskimi barabami; povrh pa še prive-
zanemu rudarju prav po vojaško pljunil v
lice ter zažgal cigaro in smehljaje vpraše-
val privezanega rudarja, če se mu bo še
ljubilo drugič izostati od dela; če te doblim

Po vukovarskem kongresu.

Vukovarski kongres se je končal
tako, kakor je bilo pričakovati. So-
cijalistična delavska stranka (ko-
munistov), o koji smo zadnjič poro-
čali, da združuje dve popolnoma
različni skupini, socijalistično in ko-
munistično, se je izčistila in krenila
radikalno na levo. Socijalisti, tako-
zvani centrušaši niso voljeni več
v strankino vodstvo. Trdi se, da za-
v vukovarskim kongresom čitali, da
mora odstraniti vukovarski kongres
vse centrušaše iz vodilnih mest, pa
naj si gredo radi ali neradi. Ne bomo
preiskovali, ali so se dali socijalisti
radi ali neradi pokopati, dejstvo je,
da nimajo na politiko socijalistične
delavske stranke (komunistov) ali
kakor se glasi novo ime: komunisti-
čne stranke, nobenega vpliva več.
To se vidi jasno iz zaključkov vuko-
varskega kongresa. Za slovensko
delavstvo je to velevažen pojav,
kojemu mora posvetiti vso pozor-
nost.

Dr. Lemež, Golouh in tudi Pe-
trič niso več upravičeni nastopati v
imenu stranke, koji pripadajo. Ta
stranka jih je zavrgla, ker je videla
popolnoma prav, da to niso nobeni
komunisti, ampak socijalisti, ki so

se odtrgali brez potrebe in pre-
nagljeno od naše stare delavske or-
ganizacije. Če se hoče delavstvo
prepričati, kam ga komunistična
stranka vodi, se na te voditelje ne
sme več obračati. Merodajno mu
mora biti samo to, kar pravijo tisti,
ki so v Vukovaru zmagali.

Mi smo svoj čas že povdarili na-
čelno razliko med socijalisti in be-
lgrajskimi komunisti. Za nas socija-
liste, smo dejali, revolucija ni de-
janje, ki se mora povsod in nepre-
trgoma vršiti. Revolucija je vojska.
Socijalistično delavstvo bo šlo v
vojsko le, kadar jo napove. Trajno
vojsko pa odločno odklanja, zato,
ker rabi tudi miru, da se more zbrati
in organizatorično utrditi.

Nič drugače ne mislita tudi Go-
louh in dr. Lemež in vsi tisti, ki so
pretrgali vezi z našo stranko iz raz-
logov, ki niso bili načelni. Vse kaj
druzega pa pravi oficijelni program
komunistične stranke. Mi bomo o
tem v posebnem članku podrobneje
poročali. Tukaj naj opozorimo le na
glavno razliko med nami.

V nasprotju z nami hočejo ko-
munisti, naj vodi proletarijat večno
vojsko in trajno revolucijo. Delav-
stvo naj se goni po njihovem mne-
nju iz političnih ozirov od štrajka do

LISTEK.

Divus Johnston.

Prosto iz angleščine po John Buchanu.
A. L.

Cezar je privzel naslov divus
ali božji ne po lastni volji, naj-
brže zato, ker so mu ga vsilili
vražjeverni ljudje. — (Cezarje-
vo življenje.)

Naslednjo pripovedko, ki jo lahko ver-
jameste ali pa tudi ne, kakor vam drago, pri-
povedoval mi je prijatelj Mr. Peter Thom-
son, stanujoč v Strathbungo, o katerem sem
trdnopričnan, da ne pozna laži, še manj
pa izrodov bujne domišljije. Peter Thom-
son je vesel, upokojen ladijski kapetan, ži-
več v Glasgowskem predmestju, kjer igra
vsak dan svoji dve partiji golfa, vsako ne-
deljo pa obiskuje po dvakrat novo cerkev
Svobodnih Monistov. Pogosto lahko sreča-
te njegovo mogočno postavbo, oblečeno v
paradno temnomodro sukno, pokrito s ši-
roglatim klobukom, ko veličastno koraka
ob strani gospe Thomsonove po ulici
»Balmoral« in »Bellevue«, v katerih stanuje
strathbungska aristokracija. Nisem se tu
sešel z njim prvič, temveč na obrežnem
barniku, ki je križaril ob Hebridskih otokih,

kjer sem tedaj preživel na svojem ribjem
lovu v škotskih vodah precej neprijetno
noč. Bila je ravno, kakor je on navadno
nazival, »lahka sapica«, in nisem zdržal v
zatohlih kabinah, obrnjenih proti jedilnici.
Natekel sem ga sedečega zadaj za dimni-
kom; tu mi je razkril svoje srce takole:

»Ko mi je bilo nekako 40 let, sem bil
kapitan na ladji »Arkibald Mc. Kelvie«, ki
je imela 1700 ton in bila last tvrdke Brock,
Rattray in Linklater v Greenoku. Trgovali
smo predvsem s Kitajsko, le časih smo za-
šli tudi v Malajski arhipel in enkrat celo v
Avstralijo. »Arkibald« je bila spretna ladij-
ca, tega nikakor ne smem utajiti, tedaj,
dokler sem ji poveljeval, sem si lahko mar-
sikal privoščil. Dostikrat sem pripeljal dra-
gocen tovor, moje nagrade pa, ki mi jih je
redno izplačevala angleška banka v Mart-
hillu, so dosegle naravnost bajnično višino.
Rad sem torej vozil proti vzhodu, posebno
še ker sem bil trdnega zdravja in pa ker je
bila mladostna naivnost že daleč za menoj.
Ljubil sem svoj poklic tembolj, ker je bita
tudi moja mornarska družina dobrih misli
in nisem si želel drugega, kakor da bi
mogel na »Arkibald« doslužiti svoja leta.

Previdnost pa je hotela seveda druga-
če, moji ladji je dodelila usoda, o kakršni
čitamo le tu pa tam v knjigah. Že peti dan
smo vozili iz Singapora proti Filippinam,

kjer so se tedaj vojskovali Amerikanci, ko
smo naenkrat prišli v mrtve vode. Niti sa-
pica se ni zgenila; če ste zažgali žvepleno-
ko, ni zaplapolal plamenček, temveč je les
le tlel kakor cigara. Potili smo se kot mlins-
ka kolesa. Zdelo se mi je, da so prišle nad
nas vse groze pekla, ki si jih nikakor ne
morem predstavljati še strašnejših. Naen-
krat je zavrsal vihar, ki je odnesel naš
dimnik, kot bi bil krompirjeva lupina. Le-
teli smo za njim in zdelo se mi je, da lovi-
mo slepe miši kot otoci. V trenutku se je
vzdignilo v ozadiju kalno morje in gledalo
na nas doli zasmehljivo, nato je vrglo nas z
ladjo vred v zrak visoko, kakor da bi stali
vrh hriha Ben Lomonda in gledali v luško
dolino. Skoro opazim v daljavi zemljo, sre-
di kipečih valov par krvavordečih gričev.
Mislim sem si, če bomo leteli tako dalje, te-
daj ne bo dolgo in moja ladja se znajde
gotovo dve do tri milje globoko na otoku
sredi zelenjadnega vira. Ravno sem raz-
mišljal, kako bi mogli izpremeniti »Arkibal-
da« smer, ki jo je vedno zasledoval, saj sem
vendar na njem ostareel, ko je z vso gl-
gantisko silo prišel na nekako skalovje in
se v trenutku potopil.

Jaz edini sem se rešil. In če me vpra-
šate, kako se je to zgodilo, tedaj vam mo-
ram priznati, da niti sam ne vem. Čutil
sem, kako me mečejo valovi; vrgli so me

kvišku, težak pljus me je potopil še glob-
lje v morje, takoj nato pa sem bil že zopet
v višjih sferah in tokrat sem padel na suho
zemljo med pesek in štorovje, padec na
glavo pa me je takoj onesvestil.

Ko sem se zavedel, je bilo jutro in vti-
ra se je že prepočila. Ležal sem do polovi-
ce v prođu lepega belega peska, zakaj vai,
ki me je bil treščil na zemljo, me je zanesel
zopet mali košček za seboj. Moja bližnja
okolica je bila kot smetišče — drevesa raz-
bita na treske, mrtve ribe, ptiči in druga
golazen, kakor tudi par desk, ki sem jih
spoznal kot žalostne ostanke krasnega »Ar-
kibalda«. Na čelu sem otipal veliko bulo,
drugače sem ostal cel in pri zdravi pameti,
čeprav sem imel prazen želodec in upadlo
srce. Poznal sem dobro otoke, na enem iz-
med katerih sem ležal. Ali so bile kament-
te puščave brez vsakega rastlinstva in vo-
de ali pa so bili obljubljeni z najbolj krvilač-
nimi kanibali celega otoka. Računal sem,
da sem se vsedel med dva stola, da ali ne
bom našel nobene jedi, ali pa bom sam kot
pečenka sneden.

Vstal sem, zahvalil Gospoda in stopil v
gozd. Čudno barvani ptiči so se podili po
njem in pošteno sem se trudil, da sem pre-
lezel podrta debla. Za malo časa sem prišel
na trafico, kjer mi je bistra studenčica po-
gasila velikansko žejo. To mi je pomagalo

na noge in začel sem ugibati, da otok, na
kterega me je zanesla usoda, ni baš pre-
slab; začel sem iskati sled po kokosovih
oreh, a medtem zaslišim žvižganje, kakor
navadno žvižgajo naše sirene. To je bil ne-
kak signal, zakaj v naslednjem trenutku me
je obstopilo najmanj tucat divjakov, ki so
mi zvezali roke in noge in me hlastno odna-
šali skozi gozd.

Ne pozabim tako hitro grde poti. Niti
o svojem kritičnem položaju nisem mogel
razmišljati. Ko smo že tako tri ure hodili,
smo se ustavili in spoznal sem, da smo pri-
šli v nekako mesto. Ulce niso bile sicer
bogvevako v redu, hiše zidane z blatom in
slamo, toda v sredi selišča se je dvigalo
nekaj cerkvi podobnega, kar je bilo najbolj
stari kuli. Nedaleč od mene je stal mož,
trobil na nekaj rog, okrog mene pa je na-
raščala množica ljudstva. Nisem se dosti
brigal za zijačo okrog mene, zakaj vso svo-
jo pozornost sem posvetil krču, ki mi je lo-
mil levo nogo. Zaprl so me v jedno izmed
lesenih kolib in z znamenji so mi skušali
dopovedati, da bom v njej stagoval. Princ-
sli so mi vode, da bi se umil, kakor tudi
spoštovanja vredno kosilo, obistočeje iz pi-
ščanca in neke zelenjave, podobne spinaci.
Potem so me pustili pri miru, legel sem na
spal brez prestanka nekako 12 ur.

(Dalej.)

že enkrat v svoje roke, te privežem še bolj. Mnogim pa je dajal tudi druge kazni in zmerjal rudarje ter jim dajal zaničljive prilike.

Ravnal je z rudarji tako nesramno, da je bilo to celo komandantu preveč, ki ga je pozneje premedil v Hrastnik, kjer pa se je obnašal ravnotako vzorno kot v Trbovljah in ob času preobrata izginil brez noč z ostalimi nemčurjskimi zatiralci, ker drugače bi bil dobil najbrže že takrat za svoje rabelsko delo od rudarjev primerno plačilo. Te dobre lastnosti, ki jih je prodajal ta ljubeznivi komunist v Trbovljah in Hrastniku, je okusil marsikateri rudar iz Trbovli, Zagorja in Hrastnika. Sedaj pa vabi rudarje iz teh revirjev na ujedinišnje z njim. Gospodje komunisti, če bi vi vedeli, kako je Dragotin Zeleznik slaba firma za ujedinišnje, bi gotovo rajši molčali.

Prepričan sem, če gospod Zeleznik, namesto da pisar lažljiva pisma svojem kolegu Valentinu Mlakarju II v Zagorje, pride povabiti rudarje osebno, da ne bo dosegel samo ujedinišnje, ampak dobi tudi plačilo, za svoje delo med vojno, ki ga je pošteno zaslužil, tako mi je rekel neki rudar. Naj le pride, pravi, ta hlapec starostriških zatiralcev k nam! Zlomil bi bil na njegovem hrbtu, da bi mu poplačal, ker me je, ko sem ostal dva dni iz službe, da sem si nabavil živila na kmetih, nadporočnik Reiser kaznoval s štiridnevnim zaporom in enkratnim privezanjem ter je kazen izvršil gospod Zeleznik s tem, da me je privezal, pretepel, obkladal z različnimi poskomi, ravnal tako slabo z mano, da sem pozneje obolet. Napisal sem samo dejstvo. Može, ki so se tako obnašali, mislim, to bo sedaj vsakomur jasno, so slabi ljudje, čeprav se zbirajo okoli Rdečega prapora in igrajo vodilno vlogo. Da je gospod Mlakar v Zagorju v pisni zvezi z njim, je razumljivo, kar pregovor pravi, »Gliba vkup štriba«. Vsa se je tudi Mlakar med časom vojne napram delavcem v Bosni in Hercegovini tako lepo obnašal, da je moral ob preobratu izginiti iz Bosne ter je pribežal v Zagorje kakor je zbežal Zeleznik iz Hrastnika v Kreko. Res lepa družba, ali revež bo, kdor pride tem ljudem v pest.

M. Cobal.

Politični pregled.

Kako delajo za koroški plebiscit v Avstriji. Razentega, da izdajajo velikansko število raznih letakov in časopisov, so sklenile podjetniške organizacije, da dajo vsem na Koroško pristojnim delavcem in nastavljenim, ki se nahajajo v Avstriji, plačan dopust, da gredo, ko bo glasovanje, domov in tam oddajo svoj glas. Ta dopust se ne bo všteval v zak. dopust, ki ga imajo v Avstriji že nastavljeni in delavci, marveč ohranijo ti pravico še do zakonitnega dopusta. Tako je v Avstriji; tam imajo dopust, ga dobe poleg tega še za plebiscitno glasovanje, pri nas pa podjetniki niti dogovorjenega dopusta ne dajo (tiskarjari). Pred zakonom nas pa bog obvaruj, zakaj potem bi vse vrag vzeli. In mi delamo za plebiscit tako kakor znamo, mi ponosni Jugoslovani!

Komunisti se ne bodo udeležili občinskih volitev v Osijeku, ker jim glavni zastopnik ni odobril njihove kandidatne liste, katera je imela popolnoma ista imena kakor prvotna. Radi te odredbe vidnega zastopnika so komunisti proglasili bojkot občinskih volitev.

Italijanski socijalisti Treves o Albaniji. Pesto del Karlova je pred kratkim objavil pismo pisatelja in narodnega poslanca, s. Klandija Trevesa, ki nasprotuje italijanski politiki v Albaniji in konstatira velik pomen italijanske politike na Balkanu. Albanija se je — pravi Treves —

prila zoper Italijo in prisilila naš »protektorat« na bedno obrambo Valone. Nadalje ugotavlja Treves, da so Albanci v veliki večini muslimani in da se mora njihov upor prištevati k srlošnemu mohamedanskemu gibanju. Kritizira italijansko zunanjo politiko, ki je enaka opici brez glave. Sedaj smo dobri prijatelji in pa sovražniki enega in istega naroda. Medtem ko smo v začetku vojne bili v najpristranejši odnošaji s Srbi, smo tašno sklenili londonski pakt, s katerim smo razdelili Albanijo na tri dele. Srbe smo razglasili za največje prijatelje, a sedaj jih prištevamo k najhujšim sovražnikom. Dovelj je že našega imperijalizma in nevarne igre. Ne potrebujemo še več sovražnikov na Jadrano, ki jih imamo tam že itak dovolj, a med tolikimi sovražniki smo si sami najhujši, ker ne vemo, kaj delamo z našim imperijalizmom in ne razumemo, napraviti našega programa na Balkanu in na Vzhodu. Na koncu Treves predlaga federativno politiko na Balkanu, kateri bi morala Italija pomagati. Balkanska federacija bi bila najpovolnejša i za balkanske narode i za Italijo, kakor so na primer Zedinjene države Ameriške, kjer vse posamezne države žive s svojim življenjem, a vse vezane z zunanjo politiko, ki se vodi v Washingtonu. Balkanski Washington bi naj bil v tem slučaju Carigrad.

Bojkot proti Madžarski. Dne 26. t. m. so se sestali na Dunaju člani mednarodne strokovne zveze Finmen, Hueber, Hadelec, Brodecy in Schaffer radi bojkota proti Madžarski. Tajnik Finmen je povedal, da je mednarodna strok. zveza že 10. marca in potem ponovno intervenirala pri madžarski vladi radi ukinjenja belega terorja, da pa je madžarska vlada kratkoma molčala k vsemu temu. Na zborovanju se je sklenilo nastopati enotno glede poostitve ali ukinjenja bojkota. Na Dunaj je prišel tudi odposlanec madžarske vlade, dr. Gratz, pogajati se glede odprave bojkota. Pogajanja vodi s. dr. Renner. Gori imenovani člani strokovne zveze zastopajo strokovno organizirano delavstvo teh-le držav: Belgije, Avstrije, Nemčije, Čehoslovaške, Poljske, Jugoslavije in Romunije.

Italijani izgubljajo da tudi v Tripolitani. Ista usoda, ki so je deležni Italijani v Albaniji, preganja njih imperijalizem tudi v Tripolitani. Položaj se za Italijane slabša in Italijani se drže le še na nekaterih točkah na morskem obrežju in v mestu Tripolis. Domačini so prepodili italijanske posadke že iz vseh krajev notranje dežele, oboroženi Arabi so ujeli že cele posadke italijanskih čet (posadka Sirte in Homs) in neprestano napadajo italijanske naselbine in jih zažigajo. Provincio Garijon so Italijani že popolnoma izpraznili. Poglavar domačinov, Kobar, je proglasil deželo za neodvisno. Italijani, čete v Tripolisu zahtevajo nemudoma ojačeni, da začno lahko z ofenzivo, italijanski socijalisti pa se protivo vsaki novi vojni, naj si bo v Tripolisu ali v Albaniji, in odločno delujejo proti domačemu imperijalizmu z agitacijo med ljudstvom in vojaštvom, pozivajoč ga, da ne prime več orožja v roke!

Fehrenbachov nastopni govor. Nemški državni kancelar Fehrenbach je 28. t. m. govoril v parlamentu svoj nastopni govor. Po zdraviljal je popolni edinstveni vladni program vseh strank, predvsem glede zunanje politike. Bremena Nemčije so velikanska, toda pre-

vzeti bo treba vse obveznosti, da se določbe mirovne pogodbe izpolnijo. Nemčija bo morala najprej znižati armadno moč na 100.000 mož. Dosedanja vlada je stvar vzela za nenatančno in je vlada sedaj v velikih stiskah, ker bo morala to ogromno delo na mah izvršiti vsled nepopustljivega pritiska entente. Odpraviti bo vse nezaupanje, ki ga goje sosede napram Nemčiji in pričeti s politiko sprizajzjenja. Deželo bo treba dvigniti z mirnim, neumornim delom na podlagi republikanske državne oblike. Borili pa se bomo, pravi Fehrenbach, proti vsakemu poskusu ustanovitvi razredno oblast enega samega razreda. (Pri tej priliki bi bilo pripomniti, da se Nemci zelo boje slabih posledic znižanja armade na samo 100.000 mož, ki naj se izvrši do 10. julija. Državno-brambni minister Geizer je prosil entento, da dodeli 200.000 mož broječo armado, ki bo komaj vzdrževala red in mir. »Rote Fahne« računa z meščansko vojno, če bo armada šla samo 100.000 mož.)

Boj Turkov. Ententa je turško carstvo skoroda popolnoma uničila in si deželo medsebojno razdelila. Zapadnoevropski kapitalizem je Turčijo tesno pritisnil k tlom, tako da je danes docela obnemogla. Na konferenci zaveznikov v Boulogne sur Ler se je obravnavalo turško vprašanje in sklenilo, da zavezniki na turški mirovni pogodbi ničesar ne izpremenijo. Turški protipredlogi, ki jih je turška vlada predložila, bodo brezuspešni. Carigrad ostane samo še formalno prestolno mesto Turčije; okupiran je od zaveznikov, sicer pa bo v njem samo še 700 vojakov sultanove garde. Turčija je v Evropi s tem dejansko že prenehala biti in Turki se bodo najbrže začeli seliti nazaj v Malo Azijo, ki ostane formalno še vsa pod turško suvereniteto, dejansko pa ostane v turški oblasti samo severna polovica dežele v največji širini 250 km in s samo 2 in pol milijona prebivalci. Pokrajino okoli mesta Smirne dobi Grška, pol pokrajine Edin, okolica Koliak in večji del Andore pa pride pod mandat Italije. Sirijo, Cilicijo, Tauris in Aman okupirajo Francozi. Kurdistan pa dobi avtonomijo. Razume se, da se bodo vsi ti »mandati« sčasoma izpremenili v kolonije. Turčija se takemu nasilnemu miru protivi z vsemi silami in turški nacionalisti so se uprli z orožjem v roki pod vodstvom Mustafe Kemal-paše, ki je doslej imel s svojimi vojaškimi operacijami že toliko uspeha, da se je v pravem pomenu besede začela vojna med njimi, Orki, Angleži in Francozi. Vojno proti turškim nacionalistom je začel na svojo odgovornost Venizelos, ki je poslal v Malo Azijo devet grških divizij, ki so baje turško armado že znatno potisnile nazaj. Turška vlada je sicer voljna sprejeti diktirani mir, prizna nadzorstvo zaveznikov v morskimi ožinah, zahteva pa v tozadevni komisiji svoje zastopstvo, prizna novo nastale države, neodvisnost Armenije, hoče pa odškodnino za pokrajine, ki jih izgubi vsled mirovne pogodbe, ter odklanja odstop Smirne in Tracije Orkom, čeprav Venizelos pravi, da živi tu 500 tisoč Grkov, 200.000 Turkov in okoli 100.000 mešanih narodnosti. Ker so vsled pritiska turških nacionalistov čet ogrožene Dardanele, so Angleži poslali tja in v Črno morje svoje vojne brodoge z otoka Malte, in v Carigradu in okolici so posadko povečali na 40.000 mož. V Egiptu imajo Angleži 30.000 vojakov, v Palestini 23.000, v Mezopo-

tamiji pa 70.000. Angleške čete so po londonskih poročilih zadnje dni potokile turške nacionalistične čete pri Bagdiku, kjer je baje obležalo 2000 mrtvih Turkov. V Bagdadu so bili upori domačega prebivalstva od Angležev krvavo udušeni. V malo-azijski pokrajini Ismid so angleške in francoske čete razorožile vse prebivalstvo. Kakor razvidno, hočejo entental imperialisti Turčijo popolnoma uničiti. Predvsem si je Venizelos, predstavitelj grškega imperijalizma, izposloval na konferenci v Hythe, da sme po zmagi nad Turki samolastno narekovati Turčiji mir, na kar je ententa tudi pristala in od tega se grški imperijalisti obetajo obilnih sadov. — Tak »mir« med narodi torej znafo vstvarjati kapitalisti!

Zmaga sinfajnovcev na Irskem. Vsak dan prihajajo brzjavci o številnih krvavih bojih med Irski in Angleži. Gibanje za samostojnost Irske, njeno odcepitev od Anglije, vodijo revolucionarni sinfajnovci, ne boječe se ognja in krvi. Sinfajnovci so v resnici na Irskem absolutno najmočnejša stranka, kar so pokazale tudi volitve poslancev v okrožne svete. Sinfajnovci so dobili okoli 87 odst. vseh glasov in celo v Ulsteru, kjer je naseljenih mnogo Angležev, so dobili 55 odst. glasov. Pride čas, ko bodo vsi narodi dosegli svojo svobodo in se rešili za ves svet že toliko nesrečnega imperijalizma, zatiranja naroda po narodu.

Strokovne zveze v Belgiji 1. 1919. Belgijske strokovne zveze, zastopane v »Strokovni Internacijo-nali«, so imele koncem leta 1919 613.000 članov napram 126.714 članom v l. 1914. Najmočnejše organizacije so: rudarska 117.000 članov (leta 1914 19.546), kovinarska 100 tisoč (26.606) in 11 zvez (med njimi: tekstilni delavci 50.000, prometni 40.000) z 10.000 do 85.000 članov. Ostale zveze imajo manj kot 10 tisoč članov (krojači 9000, hotelski uslužbenci 6000 članov itd.). Letos se je število za mnogo zvišalo.

Za angleškega poslanika v Berlinu je imenovan lord Dabernon.

Dnevne vesti.

Ureditev uradniških plač. Izgotovljen je zakonski osnutek o državnih uradniških, da se jim zenači uradniška plača v vsej kraljevini. Glavne odredbe tega zakonskega načrta so: Vsi civilni državni uslužbenici, razen ministrov, se delijo: 1. na uradniške, 2. na poduradniške, 3. na sluge. Uradniški se delijo po plačah v enajst razredov: I. razred ima 24.000 dinarjev letne plače in 4800 dinarjev redne stanarine, II. razred ima 22.000 dinarjev letne plače in 4200 dinarjev redne stanarine, III. razred ima 20 tisoč dinarjev letne plače in 3600 dinarjev redne stanarine, VI. razred ima višja stopnja 18.000, nižja 16.000 dinarjev letne plače in obe stopnji pa 3000 dinarjev redne stanarine, V. razred višja stopnja 14.000, nižja 12.000 letne plače, stanarine obe stopnji 2700 dinarjev, VI. razred višja stopnja 11.000, srednja 10.000, nižja 9000, stanarina 2400 dinarjev, VII. razred višja stopnja 8400, srednja 7800, nižja 7200, stanarina 2100 dinarjev, VIII. razred višja stopnja 6500, srednja 6000, nižja 5500, stanarina 1800 dinarjev, IX. razred višja stopnja 5100, srednja 4700, nižja 4300, stanarina 1500 dinarjev, X. razred višja stopnja 3900, srednja 3600, nižja 3300, stanarina 1200 dinarjev, XI. razred višja stopnja 3000, srednja 2700, nižja 2400, stanarina 960 dinarjev. Za poduradniške so predvidene plače in stanarina: 9. stopnja 3600 dinarjev, 8. stopnja 3400 dinarjev, 7. stopnja 3200 dinarjev, 5. stopnja 3000 dinarjev, 5. stopnja 2800 dinarjev, 4. stopnja 2600 dinarjev, 3. stopnja 2400 dinarjev.

broječe mase najubožnejšega kmetištva. V tem je obstojal historičen smisel oktobrske vstaje.

Vse je usmerila stranka na to pot. Ze od prvih dni revolucije smo pridigovali, da je nezgodno potrebno, da dobe sovjeti vladno oblast. Po težkem notranjem boju je večina sovjetov to zahtevo sprejela kot svojo lastno in se postavila na naše stališče. Pripravljali smo drugi vseruski kongres sovjetov, na katerem smo upali, da popolnoma zmaga naša stranka. Centralni izvršilni odbor pod vodstvom Dana (predvidni Čajdse je pravčasno odpotoval na Kavkaz) je z vsemi sredstvi delal zoper sklicanje kongresa sovjetov. Po mnogih prizadevanjih smo končno dosegli, opri na sovjetsko frakcijo demokratične konferenice, da se je določil termin za sklicanje kongresa: bil je to dan 25. oktobra. Ta datum je postal za zgodovino Rusijo največje važnosti. Kot predhodno pa smo sklicali v Petrograd še kongres sovjetov severnega dela države vstevši vzhodno-morsko mornarico in Moskvo. Na tem kongresu smo imeli stabilno večino. Zazgurili smo si nekako kritje na desno v obliki frakcije levčarskih socialističnih revolucionarjev in s tem organizatorično položili prvi temeljni kamen za oktobrsko vstajo. (Dalje prih.)

Leon Trocki:

Boljševiška revolucija.

(Dalje.)

Neizogibni boj za vladno oblast.

Petrogradski sovjet pa ni molčal. Zavehteval je takojšnjo predajo vse centralne in lokalne oblasti v roke sovjetov in zemlje v roke kmetov; zahteval je kontrolo produkcije po delavcih in takojšnjo uvedbo mirovnih pozajani. Dokler smo bili opozicijska stranka, je bila naša parola »vso oblast sovjetom«, — naša propagandna parola. Kakor hitro pa smo imeli v vseh glavnih sovjetih večino, nam je ta parola nalagala dolžnost, izvajevati si direktno vso oblast.

Položaj na deželi je bil silno zapleten; zmešnjava je bila velika. Revolucija je kmetom obljubila zemljo, obenem pa so vodilne stranke zahtevale, da se kmetje ne dotaknejo zemlje, dokler se konstituenta ne sestane. Sprva je kmet potrepljivo čakal; ko pa je začel izgubljati potrpežljivost, je koalicijsko ministrstvo začelo nastopati s prisilnimi sredstvi. S konstituantnim zborovanjem se je med tem vedno bolj oddaljšalo. Buržoazija je pritiskala na to, da naj bi se konstituenta sestala šele po mirovnem skle-

pu. Kmetiške mase so postale čimdalje bolj nestrpne. To, kar smo napovedovali, že prav splošna revolucija, se je začelo sedaj uresničevati: kmetje so se polastili zemlje na svojo pest. Vlada je represalije pomnožila in povečala, revolucionarni podeželski odbori so bili drug za drugim aretirani. V nekaterih okrajih je Kerenski proglasil vojno stanje. Iz vasi se je vsipalo deputacij v petrogradski sovjet. Tožile so, da se aretirajo kmetje, če predajo programu petrogradskega sovjeta primerno zemljo vlepsestnikov v roke kmetiških odborov. Kmetje so pričakovali naše zaščite. Mi smo jim odgovorili, da jih moremo ščititi le, če bi imeli vladno oblast v svojih rokah. Iz tega se je rodil sklep, da se morajo sovjeti, če se že nočejo izpremeniti v navadne govorilnice, polastiti se vse vladne oblasti.

Nesmiselno je, boriti se za oblast sovjetov enega in pol ali dva meseca pred sestankom konstituyente, — tako so nam rekli naši sosede z desne. Toda mi nikakor nismo bili okuženi s tem fetišizmom napram konstituenti. Predvsem vendar nismo imeli nobenih garancij za to, da bo v resnici sklicana. Razkroj armade, dezertacije v masah, kalamitete s prehrano, agrarne revolte, vse to je vstvarilo položaj, ki je bil za volitve v konstituento prav neugoden. In eventualna predaja Petrograda Nem-

com pa je sploh pretila odstraniti vprašanje volitev z dnevnega reda. In potem — če bi se tudi konstituenta sestala pod vodstvom starih strank, po starih listah, bi bila le skrivno pribežališče in zdravilno sredstvo za moč koalicije. Niti socialistični revolucionarji, niti menjševiki niso bili zmognali, brez buržoazije, prevzeti vlade v svoje roke. Samo revolucionarni razred je bil poklican v to, da poruši zli krog, v katerem se je revolucija gibala in porazgubljala. Eno je bilo pribito: treba je bilo iztrgati oblast iz rok onim elementom, ki so direktno služili buržoaziji in vporabljali državni aparat kot obstrukcijsko sredstvo zoper revolucionarne zahteve ljudstva.

Boj za kongres sovjetov.

Vladna oblast sovjetov! — Ja zahtevala naša stranka.

V minuli-periodi je pomenilo to — povedano v besedah naše stranke — oblast socialističnih revolucionarjev in menjševikov, v nasprotju s koalicio z liberalno buržoazijo. Sedaj pa, v oktobru 1917, je pomenila ta ista parola predajo vse oblasti v roke revolucionarnega proletarijata, kateremu je tačas načeljevala stranka boljševikov. Šlo je torej za diktaturo delavskega razreda, ki je vodil, ali pravilneje rečeno, ki je mogel voditi s seboj mnoge milijone

lev 2. stopnja 2200 I. stopnja 2000 dinarjev; redna stanarina za vse stopnje znaša 800 dinarjev na leto. Poduradniški, posebno strokovnih kategorij morejo dobiti te plače povišane za 50 odstotkov. Za sluge so predvidene te plače in stanarina: 9. stopnja 3000, 8. stopnja 2850, 7. stopnja 2700, 6. stopnja 2500, 5. stopnja 2400, 4. stopnja 2250, 3. stopnja 2100, 2. stopnja 1950, 1. stopnja 1800 dinarjev, stanarina pa znaša za vse stopnje po 700 dinarjev.

Interesi naših državljanov v Nemčiji. Oddelek za izvršitev mednarodnih pogodb v Beogradu je podaljšal z odlokom št. 912 z dne 15. junija 1920. svoječasno že do 20. maja podaljšani rok za prijave pogodb, katere so sklenili naši državljani z nemškimi pred 5. februarjem 1919., do 30. junija 1920. Intenciranci, ki jim je na tem, da se njihove pogodbe izvrše, naj jih nemudoma prijavijo zgoraj imenovanemu oddelku. Prijave po 30. t. m. se ne bodejo vpoštevale. Komisija za izvršitev mirovnih pogodb.

Glasbena Matica. Pevce in pevke Glasbene Matice nujno prosi odbor, da pridejo danes v petek, 2. VII, zvečer ob 8 uri k važnemu posvetovanju zaradi izleta na Koronko v Glasbeno Matico.

Generalni konzulat v Solunu javlja, da se po informacijah s pristojnega mesta, posmrtni ostanki padlih in umrlih vojakov, ki so pokopani na grških tleh, ne morejo prenesti, dokler ne minejo tri leta od pogreba. Prošnje se morajo pošiljati generalnemu guvernerju preko generalnega konzulata v Solunu.

Nesreča na Kamniškem sedlu. Dne 28. t. m. se je na Kamniškem sedlu smrtno ponesrečil turist-medicinac Valter Kosek iz Celja in umrl pri prenosu pri slapu Savina pod Rinko.

Zavod za slepce je prejel za slepce do znesek K 100.— po neki imenovani osebi. Hvala! — Posne majte!

Brzjavni promet z Avstrijo. Od 1. julija dalje znaša pristojbina za navadne brzjavke iz Avstrije v kraljevino SHS 1 K za besedo, v časnih karskih brzjavkah pa 50 vinarjev. Najmanjša pristojbina znaša 10 kron.

Novice.

Jagičeva knjižnica prodana. Vlada je odkupila knjižnico dr. Vatroslava Jagliča, bivšega vseučiliškega profesorja in znanega slavista. Knjižnica bo izročena slovaškemu seminarju belgrajskega vseučilišča.

Belgrajske dragocenosti. Avstrijci so pri svojem odhodu iz Belgrada odnesli razne dragocenosti. Največ je pri tem trpel etnografski muzej, ker so veliko predmetov odnesli v Budimpešto, kjer je bila svoečasno prirejena velika etnografska razstava. Pred kratkim časom so vrnilo mnogo zanimljivih stvari, akoravno je za Belo Kuno mnogo predmetov propadlo. Izmed vrnjenih predmetov je precej zanimivih iz bronaste dobe. Pripravlja se vse potrebno, da se bodo vsi izgubljeni predmeti vrnilo na svoje mesto.

Toča je uničila zadnje dni poljske prideleke v velikem delu Slovenskih gor in Dravskega polja. V soboto, 26. junija popoldne je divjalo silno neurje čez Sv. Jurij ob Pesnici, Svecino, Gornjo in Spodnjo Sv. Kungoto, del St. Jila, Jarenine, St. Jakoba, Letišberga do žla predora, Sv. Marijeto, St. Peter, Sv. Barbaro, Sv. Rupert, Vurberg, Smartin in še dalje proti Ptuj. V nedeljo, 27. junija popoldne okoli 3. ure pa je še strašnejše udarila toča v krajih: Silivnica, Cirkovce, St. Janž, St. Lovrenc in Hajdin. Uničeno je sadje, vinogradi, vsi poljski pridejki, celo krompir in seno je ubito in porabno.

Podjetni ruski ubežniki. Poročali smo že, da so ruski ubežniki zelo podjetni kapitalisti. Imajo že svojo banko, rusko trgovsko brodoge, zavzemajo se za gradnjo nekaterih novo projektiranih prog na jugu naše države, snujajo svojo gimnazijo, se vrivajo v državne službe itd. Razpolagajo s silnim kapitalom. V Bečkereku so osnovali te dni veliko poletno kavarno popolnoma po ruskem vzorcu; nastavljeni bodo v njej samo Rusi.

Reorganizacija čehoslovaške armade. Čehoslovaška armada bo štela 48 pešpolkov, 48 artiljerijskih polkov, 10 kavalerijskih polkov, večje število obmejnih batalionov, 4 gorske polke na Slovaškem ter lastno podonavsko vojno brodoge. Ker se šteje vsako vojno leto kot za tri službena leta, se dogajajo slučajji, da so v armadi polkovniki, ki so komaj dovršili 22. leto, in generali, ki so komaj dovršili 28. leto svoje starosti.

Samomor princese. V francoskem kopalisku Lapalage se je zastrupila 17letna italijanska princesa Francesca Rospigliosi, iz rodu papeža Klementa X. Mati ji je odrekla zakonsko vez z avlatikom Alegretti, bivšim brivskim pomočnikom. Alegretti se je ustrelil, mlada princesa pa se je nato zastrupila.

Ljubavni tragedija. V Splitu je izvršil brivec Bubič samomor. Imel je ljubzensko razmerje z neko Margareto Djakula in

sicer tudi še pofem, ko je bila ta že poročena z drugim. Ko ni bilo nekoč moza Margarete doma, je posetil Bubič svojo staro ljubico, pri čemur pa ga je zalotil brat moza Margarete. Drugi dan je Margareta, da postavi vso stvar, rekla vrnivšemu se možu, da jo je hotel ponovi njegov brat ubiti, ker ga ni hotela v sobo. Mož je kmalu izvedel resnico in zapodil ženo od hiše, Bubič pa se je iz strahu in sramote ustrelil.

— Silna nevihta je razsajala 27. t. m. nad Zagrebom in okolico. Utrgal se je oblak in padala je silna toča. Obilica vode je preplavila zagrebške ulice in prizemska stanovanja, ter porušila kanale. V okolici je napravila toča velikansko škodo sadju, vinogradom in polju. V Pušči Bistri je voda razrušila železniški nasip in ponekod je bila toča tako velika, da je pobila mnogo ptic, perutnine in šip. Največ so trpele okoliške občine Zabok, Sv. Križ-Začretje, Očur, Martinišće in Gubašvo.

— Zanimiva izjava škofa Premuža. »Riječ« piše: List »Preporod« narodno-reformnih hrvatskih svečnikov prinaša poročilo o neuspeli deputacije narodnih svečnikov pri škofu dr. Premužu. Ko je vodja deputacije, Jurij Djaković, izrazil reformne zahteve narodnih svečnikov, jih je škof kratkoma odklonil, češ, pokoriti se je treba papežu. »Sicer pa«, je rekel, »če vam ni kaj prav, idite med Turke ali protestante, saj Krist ni odredil, da morajo Hrvati biti ravno rimski katoliki: če vi odstopite, ne izgubimo ničesar; vera se širi v Ameriki in Afriki.« Glede reškega vikarja Constantina je škof istotako rekel, da se je treba pokoriti papežu; pri tem »Riječ« pripominja: Ni nam znano, da bi po nauku katoliške cerkve bil papež nezmisljiv tudi v politiki.

— Delavsko brezposelno zavarovanje v Avstriji. Tozadevni zakon določa, da morajo v svrhu zavarovanja brezposelnih delavcev od 1. julija t. l. dalje plačevati prispevke po eno tretjino delavci, podjetniki in država. Brezposelnost je trovrsna: ona prometnih in rudniških delavcev, potem stavbiških, obrtnih in gostilniških delavcev, ter slednjič vseh ostalih kategorij delavstva. Tem trem vrstam brezposelnosti primerno je določena višina prispevkov. — Pri nas smo pa res še daleč v takih važnih stvareh!

— Zločest vojni sodnik. Francoski pisatelj Henri Barbusse piše v »Populaire«, da je revizija vojnih smrtnih obsodb na dan 1. junija dognala do začetka junija t. l. 2700 slučajev, kjer se sodba razveljavlja. Razveljavljati sodbe sedaj, ko onih 2700 oseb že davno ni več živih, kaka ironija! Stvar kaže vso ogabno zločinstvo buržoazije nad nedolžnimi proletarci-vojaki. In če je bilo že na Francoskem tako, kaj šele v Avstriji in drugod!

— Najstarejša volilka v Nemčiji je bila 101 leto stara vdova Bräusmannova iz Bielefelda.

— Kaj je pravica! Fabrikant-eksplozivnih snovi na Francoskem v času vojne, Thevenot, je utajil pri navedbi svojega imetja oblastem 150 milijonov frankov. Da bi se rešil iz zagate in pred kaznijo, je takoj ustanovil s 26 milijoni »Le Nouveau Temps«, ki izhaja štirikrat na dan. Sodelujejo pri listu za masne plače najboljši francoski književniki in politiki, seveda da zastopa list najtežji in najogabnejši kapitalizem, propagira svobodno trgovino in finacijsko demokracijo, se bori proti davku na vojne dobičke in proti delavstvu, kar je merodajne kroge tako zadovoljilo in še zadovoljuje, da si je Thevenot sedaj popolnoma siguran svojih 150 milijonov, od katerih mu ne oddide niti vinar. Pravica!

— Indijanski rokopiis iz dobe odkritja Amerike so našli v neki nedavno v New Yorku prodani zbirki starin. Najdeni rokopiis je zgodovinsko in literarno zelo važen. Napisal ga je star Indijanec iz indijanskega rodu Maya, ki je prebival na polotoku Jukatán. To plemo je imelo že za Kolumbovega odkritja Amerike svojo literaturo. Rokopiis je kupil zastopnik United States Art Asociation za 105 pf. št. — Celo zbirko so prodali za 3 in pol milj. pf. št. Staro egipčanska risba na platno je dosegla 50 gvinejev.

Kultura.

»Pravo naroda«. V najkrajšem času začne v Belgradu izhajati pod uredništvom sodruga Vitomira Korača polmesečnik za ljudstvo »Pravo naroda«. Na to revijo sodruga opozarjamo.

»Antiklerikalna biblioteka«. V Karlovcu bo začel izhajati pod gornjim naslovom periodični časopis, ki bo razpravljal n. pr. o celibatu in duhovniški čistosti, začetku papeške hierarhije, o samostanskem življenju itd. Cena zvezku 5 K. Naroča se pri tiskarju M. Fogina, Karlovac, ali pa upravniki »Slobode«, Zagreb, ilica 55/L. Knjižarne 20% popusta.

Iz stranke.

Opozarjamo vse sodruga zaupnike na zaupniški sestanek, ki se bo vršil mesto v torek danes, v četrtek ob 20. uri v mali dvorani Mesinega doma.

Sodrug! Ali si že pridobil kakšnega novega naročnika »Napreju«? Poidi in pridobi ga!

Gospodarstvo.

— Ničičeva »Središnja zadruga« izvozna centrala, se za njene delničarje krasno rentira. Niti še ne obstoji prav, pa je zaslužila pri 2000 vagonih izvozne koruze 133 in četrť milijonov kron ali 670 kron po kilogramu. Akcijski kapital te zadruge je 7 milijonov dinarjev. Dobiček torej je 470 % in vse to v par mesecih. Radikalci si pridno polnijo svoje volitivne blagajne! V zadnjem času kupuje po Hrvatskem prešiče, pa ne od producentov, v katerih korist naj bi bila baje ta zadruga, nego od prekupcev, trgovcev in spekulativ. Novosadska »Sloboda« izve, da zadruga direktne prodajne ponudbe producentov celo odklanja. Tako sedaj zadruga kupuje prešiče, 1 kg po 26 do 27 kron, prodaja pa jih na Češko po 50 K. Pri tem trpi kajpada producent, ki mora ceno prodati prekupcu, dobiček pa imajo ti prekupci-neproducenti, ki v svrhu napredka producentov gotovo ne bodo obrnili svojega »zaslužka«. — Ljudstvo pri takem obratovanju in delovanju zadruge pač nima nobene koristi. Bogatijo pri tem le privatniki, trgovci, prekupci in spekulanti! Izvoz je treba regulirati tako, da bo v korist celokupnega naroda, ne pa posameznikov in bank.

— Žetev. Po nekaterih krajih Bačke, Baranje in Banata se je pričela žetev pšenice že v početku minulega tedna. Pšenica je lepa. — Tudi v Dalmaciji se je že pričela žetev.

— Veliko pivarno v Belgradu bo sezidal industrialce Gjuro Vajfert. Pivovarna bo baje največja na Balkanu.

— Finančno stanje Italije. Budget, ki ga je vlada predložila italijanskemu parlamentu, kaže deficit 10 milijard. Stroški so predvideni na 10 milijard lir. Plače uradnikov 4 milijarde, vojska 7 milijard, obresti in plačevanje dolgov 5 milijard, 4 milijarde pa za žito, da se more kruh prodajati po nižjih cenah.

— Gradnja železnice v Rusiji. Gradnja železnice Petrograd-Novgorod-Arel se je že pričela.

Najnovejša poročila.

(Vesti LDU.)

DOLOČITEV DRŽAVNIH MEJ.

Belgrad, 29. Tekom meseca julija bodo poslani na meje na podlagi sklepa vrhovnega sveta v Parizu posamezne komisije za določitev državnih mej. V te komisije bodo zastopniki vseh velikih sil in prizadetih držav. Za določitev mej napram bolgarski meji je odločen od naše strani general Dušan Stefanović. Meja napram Bolgarski se bo določila točno po mirovni pogodbi, sklenjeni v Neuilly. Caribrol in Bosilgrad pri-radeta Jugoslaviji.

VRNITEV VOJNIH UJETNIKOV IZ ITALIJE.

Belgrad, 29. Vслед posredovanja naše vlade se je v zadnjem času pospešilo dopuščanje vojnih ujetnikov iz Italije. Poslednji transport s 319 ujetniki je došel v Dubrovnik pred nekoliko dnevi. Ujetniki izgledajo zelo slabo ter se vsi pritožujejo nad trpljenjem in mukami, ki so jih morali pretrpeti v Italiji.

RAZPUSTI VOJNIH SODIŠČ.

Belgrad, 29. Z včerajšnjim dnem se je pričel razpust vojnih sodišč. Za izvršilo najvažnejših poslov bo določnih začasno pri belgraiskem vojnem sodišču nekoliko dežurnih sodnikov.

ZATVORITEV DIJAŠKIH MENZ.

Belgrad, 29. Vse dijaške menze bodo do prihodnjega šolskega leta zatvorene. Odprta bo samo ena menza za Slovence iz zasedenega ozemlja in one dijake, ki so brez staršev.

PRED SPOLOŠNO STAVKO V ITALIJI.

Rim, 29. Delavska zbornica je v svoji včerajšnji popoldanski seji sklenila proklamirati splošno stavko v torek zjutraj. Cestna železnica ne vozi, pač pa vozijo kočije. Večina prodajen je odprta. Vlaki vozijo redno. samo iz Ancone še vedno ne dohajajo vlaki, ker jim tam ovirajo odhod.

Rim, 29. Na Monte Citorio se je vršilo zborovanje vodstva splošne delavske zveze in socialistične stranke. Taik vodstva stranke je predlagal za dnevni red proklamacijo splošne stavke v vsej Italiji, proti čemer pa je splošna delavska zveza energično protestirala in zapustila zborovalno dvorano. Dnevni red so ostali odklonili s štirimi proti trem glasovom. Drug predlog glede dne-

nega reda, ki ga je izrekel član vodstva stranke, je bil sprejet. Sklenilo se je, pozvati proletarijat, da obdrži disciplino in da je pripravljen izpolnjevati eventuelne ukaze vodstva stranke, ako bi vlada ne držala svojih obljub.

GERMAINSKE POGODBE PRED FRANCOSKIM SENATOM.

Pariz, 29. Poročilo, katero je danes predložil senatu senator Imbart de Latour o st. germainski mirovni pogodbi, se peča najprej s točko 222 in sledečimi, nato pa s sklenitvijo pogodbe s češkoslovsko in Poljsko glede dobave premoga, kakor tudi glede gospodarskega zblizanja nasledstvenih držav. Te dežele, ki so bile politično tako dolgo združene, morajo tudi v bodočnosti še po izjavi neodvisnosti ostati v gospodarskem oziru ena na drugo navezana. Ta določba mirovne pogodbe, ki se tiče gospodarskega položaja podonavskih dežel, bi bila prinesla po mnenju poročevalca samo provizorično rešitev tega problema. Gospodarski odnosi se morajo graditi še nadalje, kar je potrebno za konsolidacijo osrednje Evrope in z njo nove Avstrije, ki je v geografičnem oziru bistven del osrednje Evrope. Poročevalec se odločno izjavlja za vzdrževanje neodvisnosti Avstrije in razmotriva vprašanje, ali nudi st. germainška mirovna pogodba dovolj sredstev za to, da Avstrija vzdrži svojo neodvisnost. Predvsem se mora izvršiti ratifikacija mirovne pogodbe. Zadnji čas je, da se v osrednji Evropi oficijelno vzpostavi mirovno stanje. Tudi za Avstrijo je ratifikacija kljub bremenom, katere ji je naložila mirovna pogodba, neodoljiva potreba, kajti pogodba tvori za Avstrijo začetek njene vzpostavitve.

Kar se tiče Francije, se da za njo podonavska politika kratko izraziti na ta način, da se države, ki so nastale na tleh bivše avstro-ogrske monarhije podpirajo glede organizacije njihove neodvisnosti, njihove politične in gospodarske eksistence, kakor tudi glede obrambe njihove mlade svobode. Ta politika se da udeležiti napram Avstriji tako, da se ji delansko pomaga iz sedanjega tečnega položaja. Poročevalec naštevata nato kredite, ki so jih dovolili Avstriji zavezniki in meni, da morajo zavezniki Avstrijo finacijsko podpirati in pripomoči k temu, da se ta počasi iznebi bremen mirovne pogodbe in da dobi potrebno pomoč. To so odredbe, ki se ne smejo odlagati. Za bliznjo bodočnost se mora skrbeti za to, da se osrednja Evropa končnoveliavno organizira, da se vzpostavi ravnotežje med narodi, ki jo tvorijo, kakor tudi, da se vzpostavi splošno blagostanje med njimi. Gospodarsko so ti narodi navezani drug na drugega, v geografičnem oziru pa so mejaški velike prometne žile ob Donavi. Poročevalec omenja nato produkcije posameznih držav na gospodarskem in industrijskem polju. Bodočnost Avstrije in vse osrednje Evrope zahteva, da se sedanjim gospodarskim položajem čimprej preuredi. Mirovna pogodba bi morala pravzaprav ustvariti gospodarsko enotnost podonavskih držav. Ta zahteva pa zahteva najprej, da se odpravijo carinske meje in da se vzpostavi prost železniški promet, da se organizira ladijski promet po Donavi. Ta zadnja točka bi se morala neposredno po proglašenju mirovne pogodbe udeležiti, kajti Donava mora tvoriti življenjsko žilo ozemeli ob njej. Donava ob v bodočnosti igrala vodilno vlogo v osrednji Evropi. Končno zastopa poročevalec mnenje, da mora tvoriti križišče podonavskega ladijskega prometa Dunaj in ne Budimpešta.

FRANCIJA IN VATIKAN.

Pariz, 30. Ko je odposlanec Colrad v ameriški komisiji za zunanje posle podal svoj ekspeze o pogajanjih med Francijo in rimsko stolico, je izjavila komisija, da so ta pogajanja izza 17. junija smatrajo za končana, ko so dovedla do dogovora, po katerem se je vatican strinjal z mnenjem Francije glede papeževga potovanja. Vatikan se na noben način ne bo vtiak v notranjo politiko Francije in spoštovalo se bo francosko zakonodajstvo, zlasti ono, ki se nanaša na verske dogovore. Vatikan je v poteku pogajanj vedno kazal najdobrehotnejšo priljaznost, da bi omogočil ugoden izid.

TURŠKI ODGOVOR NA MIROVNE PREDLOGE.

Pariz, 30. »Temps« poroča, da obsega odgovor turške mirovne delegacije na mirovno pogodbo 40 strani. Turčija priznava novonastale države, Poljsko, Jugoslavijo in Češkoslovsko, potem kot neodvisne

države Sirijo, Mezopotamijo in Palestino, kakor tudi Armenijo in Hedžas ter naposled protektorat Francije nad Tunison in Marokom, se odpove vsem pravicam glede Libije in otokov Dodekaneza, priznava angleški protektorat nad Egiptom, svobodno plostvo v sušnem prekopu, angleško-egiptsko upravo Sudana in aneksijo Cipra po Angliji. Turčija se odpove pravici do velikih otokov v egejskem morju. Ila se zajažni varnost Carigrada, zahteva turška vlada mimo drugega omejitev števila tujih vojnih ladij ter prosi, da bi vzhodna Tracija s predvojnimi mejami ostala pod turško oblastjo in da grške čete zapuste Smirno in sosednje ozemlje. Turška vlada bo pritrčila temu, da bodo te pokrajine tri leta zasedene po četah zavezniških velesil, in bo odobrvala odredbe za varstvo manjšin.

POVRATEK RUSOV V DOMOVINO.

Moskva, 30. 70.000 bivših ruskih častnikov in državljani, ki pripadajo srednjemu stanu, in so se izselili na Grško, je prosilo, naj jim angleške oblasti omogočijo povratek v domovino in da izposlušajo zanje pri angleški vladi splošno pomiloščenje. Angleži pa so prošnjo za posredovanje odklonili.

NORVEŠKA IN SOVJETSKA RUSIJA.

Moskva, 30. Sovjetska vlada pričakuje, da bo nova norveška vlada v najkrajšem času pripravljena pričeti pogajanja o vprašanjih, ki se tičejo obeh držav in da bo ruski zastopnik Litvinov kmalu dobil olajšave glede potovanja na Norveško. Cilj pogajanj je sporazumljenje obeh dežel glede vprašanj, ki se tičejo Rusije in Norveške.

POGAJANJA MED FINSKO IN RUSIJO RAZBITA.

Kodanj, 30. Po brzojavki iz Helsinkijev so Rusi odklonili finske pogoje za premirje. Tudi glede mejnih vprašanj so se pogajanja ustavila.

RUSKO BOJIŠČE.

Moskva, 30. Frontno poročilo z dne 29. t. m. Na ozemlju Mozyr stoji rdeče čete 10 do 15 vrst vzhodno od omenjenega mesta in se hito borijo. Na ozemlju Tara-Konstatinovo je naša konjenica pregnala sovražnika iz nekaterih vasi. Na ozemlju Berdjansk smo potisnili sovražnika k reki Siboč. Na Krimu in na vsem sosednem ozemlju, ki so ga zasedli prostovoljci, je sovjetska vlada prevzela izvrševalno oblast.

BOJI V MALI AZIJI.

Pariz, 29. Grško frontno poročilo: Grške prednje čete stoje ob črti Akhisar-Soma-Bajlamaden reka Menander. Vzhodno od Kioska čistijo grški oddelki od sovražnika ozemlje, ki je bilo zasedeno po Turkih. Prebivalstvo pozdravlja Grke kot svoje osvoboditelje. — Grško poslanstvo naznanja, da se vrše grške operacije po načrtu sporazuma v Boulognu. — Angleško-grške čete pod poveljstvom angleškega generala so pripravljene napad turških čet ob Marmarskem morju. Operacije se bodo vršile po načrtu, ki sta ga izdelala maršala Foch in Wilson.

Iz Slovenije.

Vrhovka (iz usnjarskih krogo v.) Lepo se nam obeta od naših usnjarskih industrijev in slavne deželne vlade! Kaj pa boste, gospodje dosegli z zavlačevanjem sklenjenih 30% v pogodbi z dne 19. maja t. l. veljavni od 2. maja t. l. do 31. avgusta? Pozabili ste tudi na družinske čokolade! Gospod Polak! Ali nimate zadosti 90% od vsakega delavca? Ali bi radi dobili še naše revne bajte od nas, ki smo si jih pristradali v 20 do 30 letih? Vam je li znano, da smo mi, ki imamo samo bajte, tudi opravičeni do družinskih doklad? Ako-ravno sedite na krmilu kot predsednik, vseeno merate priznati tudi nam poštene zaslužek! Ali je to lepo, da mora danes delavec biti lačen in na pol gol? Od kod vaši milijoni? Od delavca! Gotovo veste, da vam več kot zastoni delamo. Opozarjamo vas, da izplačate takoj 36% in družinske doklade. Ne zadržujte, če nečete biti krivi najvažnejša greha; kakor nam pravijo je to smrtni greh!

Smartno pri Ljilji. (Klerikalna hinavščina.) Dne 25. t. m. popolnoma se je udeležili sprejema re-enta Aleksandra v Ljilji tudi naši klerikalci z vsemi svojimi katoliškimi organizacijami. Med njimi smo opazili tudi duhovnika v talarju, kakor tudi več tistih mož, ki so bili v letu 1914. na holi navdušeni za vojno

proti Srbiji. Sedaj so se pa ravno ti isti hujskači poklonili prestolonasledniku, katerega so med vojno vedno smatrali za smrtnega sovražnika katoliške Avstrije. Bogve res, kakšnih misli je bil sedaj ta duhovnik v talarju, ki je v letu 1914. predaval o mali Srbiji, o kateri je rekel, da bo v par tednih pogažena in ukrotena ter oblihljal hilem vse mogoče podpore in dobrote vsled zadnje svete vojne za velekatoliško Avstrijo? Procesi za zmago, agitacija za vojna posojila in druge, tem podobne stvari so bile na dnevnem redu, gorje pa bi bilo omeniti, ki bi se bil drznil črhiniti besedico zoper vojno! Takoj bi mu pokazali svetí možje not na fronti, dočim so se sami in njih priliznjenci valjali doma, ter mstili in pilili, reveži smo pa trpeli splošno pomanjkanje doma in na fronti, poizkušali neizmerno gorje trpljenja in strahote. Vojna je minula, gnusobni klerikalni načrti so splavali po vodi, dobili smo novo državo in stari Habsburgevi in Sustercijanci so se morali preleviti v Jugoslovane in se sedaj perejo pred ljudstvom. Pa saj se poznamo!

Citajte! Širite!
NAPREJ
edini socialist. dnevnik slovenski.

Prireditve.

Glasbena Matica, Redni letni občni zbor Glasbene Matice se bo vršil v sredo, dne 14. junija 1920 ob 8. uri zvečer v dvorani Glasbene Matice s statutarčnim dnevnim redom. Odbor.

Podporno društvo gasilcev tobačne tovarne v Ljubljani naznanja, da se bo vršila dne 4. julija 1920 (v slučaju slabega vremena dne 11. julija 1920) na vrtu g. Slamiča na Olincih ob priliki 40 letnice društvenega delovanja vrtna veselica. Ob 2. uri popoldne sprejem gasilnih društev prd tobačno tovarno, potem odkorakanje z godbo na Olince. Začetek veselice ob 3. uri popoldan, pri kateri svira godba. Na sporedu je strelcov, šaljiva pošta, prodajanje cvetli lid. Vstopnina 6 kron. Za dobro jed in pijačo kreskrbljeno. K mnogobrojni udeležbi vabi odbor. (k)

Rajhenburg. Dne 11. julija priredi prostovoljno gasilsko društvo ob priliki 25 letnice svojega obstanka veselico na prostem in sicer v restavraciji pri kolodvoru. Za zabavo in godbo preskrbljeno.

ŠPORT IN TURISTIKA.

Kadilnikova koč 1835 m vrh Golice je temeljito prenovljena in vse poprave dogotovljene. — V nedeljo dne 4. t. m. bo slovesna otvoritev ter vabimo tja gor vse turiste iz Posavja predvsem pa še planince in planinke iz Podravja.

Aprovizacija.

Masi in moka se dobi, dokler je zaloga v prosti razprodaji v vojni prodajalni na Poljanski cesti št. 18. kg masi stane 41 K in kg moka 13 K.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

S. T. Jesenice-Fužine. Hvala za dopis. Se popolnoma strinjamo z Vašimi izjavami in vprašanji glede razklopa stranke in vam kot odgovor priporočamo, da pazno prečitajte naše članke iz zadnjih dni, tičeče se ujedinitja, potem si boste gotovo na jasnem. Dopisa za enkrat ne priobčimo, ker o teh istih stvareh itak vedno pišemo in smo že pisali. — Zdravo!

Knjižnica dnevnika »Naprej«.

11 izšla je druga izdaja 11

Komunističnega manifesta.

Spisala Marx in Engels.

Cena 3 K, s poštnino 3-30 K. Naroča se v upravnika »Napreja«, Ljubljana, Františkanska ulica 6/L. Priporočila se, da se denar za brošuro pošlje naprej radi nepotrebnih poštinih stroškov.

Trpite na revmatizmu in glihčih bolečinah? Vdrnjenje s pravim Fellerjevim Elza - fluidom je takorekoč dobrodejno! 6 dvojnati ali 2 veliki specialni steklenici 36 K.

Rabite mlo odvajaloče sredstvo? Fellerjeve prave »Elza-kroglice« izvršujejo svojo dolžnost! 5 skatlic 18 K. — Zagorski sok zoper kašelj in prsne bolečine 1 steklenica 6 K. — Želodec okrepčujoča tinktura 1 steklenica 15 K. — Omot in poština posebei, a naiceneje Eugen V. Feller, Stubica donja, Elzatrž št. 252 (Hrvaško).

—E— 930

Izdajatelj: Ivan Milnar. Odgovorni urednik: Jak. Velkovec.

Naročajte „NAPREJ“.

SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA
LJUBLJANA, SELENBURGOVA UL. 1.
 Interesna skupnost s hrvatsko eskomptno banko in srbsko banko v Zagrebu.

Izvršuje vse bančne transakcije
:: najkulantneje. ::

SPREJEMA: Vloge na knjižico in na tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju.
KUPIJE in PRODAJA: devize, valute, efekte itd.
ESKONTIRA: menice, terjatve, fakture
 Brzojavi: **ESKOMPTNA.**

DAJE: kredite in predujme na blago, efekte itd.
IZDAJA: akreditive na vsa tu in inozemska mesta.
POSPEŠUJE: trgovino, industrijo ter uvoz in izvoz.
 Int. telefon št. 146.

Stara domača tvrdka
Franc Stupica

Gospodstva (Marije Terezije)
cesta št. 1

priporoča vso železnino, železne blagajne in poljedelske stroje po zmernih cenah.

Tovarna
JOS. REICH

Barva vsakovrstno --
 ----- blago.
Kemično čisti obleke.
Svetlolika ovratnike, zapestnice in srajce.

Ljubljana, Poljanski nasip 4.
 Podružnica: Šelenburgova ul. 3.

Podružnice:
 Maribor Novomesto Kočevje
 Gosposka ul. 38 Glavni trg št. 39.

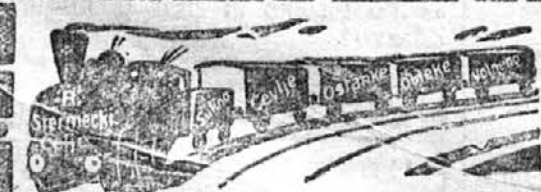
POZOR KOLEŠARJI!
Najboljša in najcenejša
PNEVMATIKA
 za kolesa ter vsakovrstni AVTOMOBILI se dobe pri
Fran Florjančič-u, Šelenburgova ulica 6.

Eterično jelkino olje rektif. in **Jelkin-Ekstrakt** priporočam lekarnam, drogerijam, zdraviliščam itd.

Malinov sok (succus) prozorno čist, na drobno in debelo onim, ki razpolagajo z sladkorjem.

Sadne esence in kompozicije za izdelavo pokalic so vedno razpoložljive za Sodavičarje.

Srečko Potnik, Ljubljana,
 Slomškova ulica 27.

Zopet
 ogromno pošiljatev manufakture naravnost iz inozemstva je prejela tvrdka R. Stermecki v Celju, in sicer volne, čelije, tiskanine, clamina, batista za ženske obleke, suknja kamgarna in hlačevine za moške obleke, belega in pisanega platna za perilo, klova, cvilha, robcev, svil in še mnogo raznega drugega blaga, katero se prodaja, zaradi nakupa v velikanskih množinah po čudovito nizkih cenah. Razentega, vedno velika zaloga lastnega izdelka srajc, predpasnikov, bluz, kril, ženskih, moških in fantovskih oblek, po zelo nizkih cenah. Čevlji, ženski, moški in otroški vedno v velikanski zbirni, pristno ročno delo od lastnih čevljarjev.

Ilustrovani cenik zastoji! Na debelo samo v I. nadstropju
VELETRGOVINA R. STRMECKI CELJE ŠT. 314, Slovenija.

Rogaška Slatina

Najboljša mineralna voda
Tempel vrelec, namizna
voda Styria vrelec, medi-
cinalna voda Donatski
vrelec, medicinalna voda
:: najmočnejše vrste ::

Zastopstvo v vseh večjih mestih in krajih. Dobiva se v vseh prodajalnah in restavracijah.

POJASHILA DAJE: RAVNATELSTVO ZDRAVILIŠČA ROGAŠKA SLATINA.

Oblastveno konces. informaci zaved
Drag. Beseljak

v Ljubljani, Cankarjevo nabrežje 5 dobavlja vse kreditne in privatne informacije v tu- in inozemstvu. V abonementu ter posamezno cene zmerno.

Modni salon
Stuchly - Maške
Ljubljana

Židovska ul. 3 Dvorski trg 1
 Priporočam veliko izbiro naj-novejših svilenih klobukov, kopic in slamenih za dame in deklice.
 Popravila točno in ceno.
 Zalni klobuki vedno v zalogi.

289

Ivan Jax in sin
 Ljubljana, Dunajska cesta 15.

Šivalni stroji in stroji za pletenje.
 Izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu. Ustanovljena 1. 1867.
 Vezenje poučuje brezplačno.
 Popravila sprejemajo.
 Lastna delavnica.

Pisalni stroji „Adler“.
Kolesa iz prvih tovarn.
 Dürkopp, Styria, Waffenrad.

70SIP-7UG
 PLESKAR-LICHO

Ljubljana Rimska c. 16
 naznanja, da še vedno dela s pristnim blagom. Izvršitev točna.
 Zmerne cene
 Za vsa izvršena dela jamčim dve leti.

Miši, podgane, stenic in ščurki
 ter vsi mišes mora poginiti, če se uporabljajo moja preizkušena najboljša in povsod hvaljena sredstva, kakor: za poljske miši 10 K, za podgane in miši 10 K, za ščurke 10 K, a posebno močna vrsta 20 K, posebna močna tinktura za stenic 10 K, uničevalac moljev 10 K, prašek proti mršesom 6 in 12 K, tinktura proti nšem pri ljudeh 5 in 10 K, mazilo za uši pri živini 6 in 10 K, prašek za uši v obliki in perilu 6 in 10 K, tinktura proti mršesu na sadju in zelenjadi (uničev. rastlin) 10 K, prašek proti mravljam 10 K, mazilo proti garjam 10 K. — Pošilja po povzetju: Zavod za eksport M. Janker, Zagreb 40, Petrinjska ulica 3.

Vabilo
 na
2. redni občni zbor
 Slovenske Socialne Matice v Ljubljani, r. z. z. o. z.

ki se vrši v nedeljo, dne 18. julija ob 10. uri predpold v Ljubljani v mali dvorani Mestnega doma.

Dnevni red:
 1. Poročilo upravnega sveta in nadzorstva.
 2. Potrditev letnih računov.
 3. Čitanje revizijskega poročila.
 4. Volitev upravnega sveta in nadzorstva.
 5. Sprememba pravil.
 6. Slučajnosti.

Za upravni svet:
 Rudolf Golouh.

Kupim vsako množino
cinka in svinca
 po najvišjih cenah.

M. Ussar, klenarica,
 Maribor, Schillerjeva ulica 17.

Splošno kreditno društvo v Ljubljani,
 —————
registrovana zadruga z omejeno zavezo
 sprejema **hranilne vloge** vsak delavnik od 8. do 13. ure in jih obrestuje po čistih

4 %

Rentni davek plača društvo iz svojega. Obresti se kapitalizirajo polletno. Večje in stalne vloge se obrestujejo po dogovoru.
Posoja daje svojim zadružnikom proti vknjižbi, na osebni kredit proti poroštvu ali zastavi vrednostnih papirjev. Menice se eskomptujejo po bančni obrestni meri.

Edini, res delavski denarni zavod.

Občno konsumno društvo v Zagorju ob Savi
 (vpisana zadruga z omejenim poročtvom)

sprejema
hranilne vloge, ki jih obrestuje po 4 %.

Na podlagi zadnjega računskega zaključka ima 1088 članov ter sledeče društvene sklade:

Rezervni delež K 41.647'42
Društveni sklad K 30.939'43
Blagovni promet za leto 1919 je znašal K 2,329.207'94.
 Član postane lahko vsak, kdor plača vstopnino K 2'50 in delež K 40'—.
Pisarna v Zagorju štav. 99.

— Delniška glavica —
K 30.000.000.
Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju.

Ljubljanska kreditna banka
 —————
— Brzojavni naslov: Banka. — v Ljubljani. — Telefon št. 261. —
Podružnice: V Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru in Borovljah ter bančna ekspozitura v Ptuju.

Rezervni fond okroglo
K 20.000.000.
Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, financira obratne dobave in dovoljuje vsakovrstne kredite.